

**VALSTYBINĖS ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJOS
VADOVAUJANTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS RADIACINĖS SAUGOS ĮSTATYMU
REGISTRUOJAMA VEIKLA IR IŠDUODAMOS LICENCIJOS IR LAIKINIEJI
LEIDIMAI**

2025 m. liepos 16 d.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 32 straipsniu, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko 2018 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. 22.3-192 „Dėl ūkio subjektų konsultavimo Valstybinėje atominės energetikos saugos inspekcijoje“, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI) teikia šią viešai paskelbtą konsultaciją. Ši konsultacija nėra laikoma oficialiu norminiu teisės akto aiškinimu ir neturi teisės akto galios.

VATESI registruoja branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais ir išduoda šios srities licencijas ir laikinuosius leidimus, vadovaudamasi [Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo](#) nuostatomis.

VATESI registruoja veiklą, nurodytą Radiacinės saugos įstatymo 1 priede pateiktame Registruojamos veiklos rūšių sąrašė, vadovaudamasi Radiacinės saugos įstatymo 13 straipsnio ir Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais įteisinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimu Nr. 918 „Dėl Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, VI skyriaus reikalavimais ([aktuali redakcija](#)).

VATESI išduodamų branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijų ir laikinųjų leidimų rūšys yra šios:

1. gaminti, naudoti (taip pat pakartotinai naudoti), saugoti, perdirbti jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius ir (ar) tvarkyti (atlikti pradinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, atlikti pagrindinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, saugoti) radioaktyviasias atliekas (Radiacinės saugos įstatymo 12 str. 3 d. 1 p.);
2. prekiauti, montuoti, prižiūrėti ir remontuoti jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius (Radiacinės saugos įstatymo 12 str. 3 d. 2 p.);
3. vežti radioaktyviasias medžiagas ir (ar) radioaktyviasias atliekas (Radiacinės saugos įstatymo 12 str. 3 d. 3 p.);
4. vykdyti veiklą jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekte (Radiacinės saugos įstatymo 12 str. 3 d. 4 p.).

VATESI registruojamos veiklos rūšys, nurodytos Radiacinės saugos įstatymo 1 priede pateiktame Registruojamos veiklos rūšių sąrašė, yra šios:

1. Veikla su V pavojingumo kategorijos radioaktyviaisiais šaltiniais, išskyrus tokių radioaktyviųjų šaltinių naudojimą medicinoje ir veterinarijoje *in vivo*.
2. Veikla su stacionariais lygio, tankio, drėgmės matuokliais, turinčiais savo sudėtyje IV pavojingumo kategorijos uždarytųjų radioaktyviųjų šaltinių.
3. Veikla su bagažo saugumo kontrolės rentgeno prietaisais, išskyrus stacionarias geležinkelio riedmenų ir stacionarias bei mobilias transporto priemonių kontrolės rentgeno sistemas.
4. Veikla su fluorescenciniais rentgeno spektrometrais.
5. Veikla su rentgeno optikos įrenginiais, svetimkūnių paieškos sistemomis, rentgeno analizatoriais ir kitais rentgeno įrenginiais, išskyrus rentgeno įrenginius, kuriuos naudojant žmonės patiria medicininę apšvitą ar nemedicininę apšvitą vaizdo gavimo tikslais, ir rentgeno įrenginius, kurių anodinė įtampa didesnė negu 75 kV, taip pat veikla su uždaro tipo rentgeno įrenginiais, skirtais kokybės patikrai.
6. Veikla su šalutinę rentgeno spinduliuotę generuojančiais prietaisais.
7. Prekyba jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, išskyrus prekybą I, II, III pavojingumo kategorijų radioaktyviaisiais šaltiniais.
8. Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, skirtų vykdyti šio priedo 1–8 punktuose nurodytą registruojamą veiklą, priežiūra, remontas ir montavimas.

9. V pavojingumo kategorijos radioaktyviųjų šaltinių vežimas.

10. Veikla jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekto stebimojoje zonoje, kai darbuotojai priskiriami B kategorijos darbuotojams.

Teisės aktų, kuriais vadovaujantis nustatomos veiklos, vykdomos turint licenciją ar laikinąjį leidimą, nurodytus Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme, sąlygos, sąrašas yra skelbiamas VATESI interneto svetainėje (Teisinė informacija → [Teisės aktu sąrašai](#)).

Dokumentų pateikimas

Kiekvienos rūšies licencijai ar laikinajam leidimui gauti ar veiklai registruoti pareiškėjas VATESI turi pateikti atskirą paraišką licencijai gauti ar prašymą laikinajam leidimui gauti ar veiklai registruoti kartu su paraiškoje ar prašyme nurodytais dokumentais (toliau – Licencijavimo dokumentai). Licencijavimo dokumentai, kuriuos juridiniai ir fiziniai asmenys (toliau – asmenys), norintys registruoti veiklą ar gauti licenciją ar laikinąjį leidimą vykdyti aukščiau nurodytą branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, turi pateikti VATESI, yra nurodyti Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais įteisinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimu Nr. 918 „Dėl Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Veiklos įteisinimo taisyklės) ([aktuali redakcija](#)). Veiklos įteisinimo taisyklėse taip pat yra nustatyta registruotos veiklos duomenų patikslinimo, pakeitimo, išpėjimo apie galimą veiklos registravimo panaikinimą ir veiklos registravimo panaikinimo, licencijų ir laikinųjų leidimų patikslinimo, priedo pakeitimo, išpėjimo apie galimą licencijos ar laikinojo leidimo galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo tvarka.

Pareiškėjas, norintis registruoti veiklą, gauti licenciją ar laikinąjį leidimą, turi pateikti tiesiogiai kreipdamasis į VATESI arba per atstumą (siųsdamas paštu, per kurjerį, arba dokumentus, pasirašytus saugiu elektroniniu parašu, siųsdamas elektroniniu paštu ar kitomis saugiomis elektroninėmis priemonėmis), taip pat per [Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą](#) paraišką licencijai gauti arba prašymą laikinajam leidimui gauti ar veiklai registruoti kartu su paraiškoje ar prašyme nurodytais dokumentais, reikalingais atitinkamai branduolinės energetikos srities veiklai su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdyti. Tikslus ir baigtinis Licencijavimo dokumentų, kuriuos reikia pateikti su paraiška išduoti licenciją ar prašymu išduoti laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą, sąrašas pateiktas Veiklos įteisinimo taisyklių 20–25 punktuose (atsižvelgiant į planuojamą vykdyti branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais).

Paraiškos išduoti licenciją ir prašymo išduoti laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą formos yra patvirtintos VATESI viršininko 2018 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 22.3-290 „Dėl branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijos, laikinojo leidimo, prašymo registruoti šią veiklą ar išduoti laikinąjį leidimą, paraiškos išduoti licenciją ir registruojamos veiklos duomenų formų patvirtinimo“ ([aktuali redakcija](#)):

- paraiškos išduoti licenciją forma ([docx](#), [pdf](#));**
- prašymo išduoti laikinąjį leidimą forma ([docx](#), [pdf](#));**
- prašymo registruoti veiklą forma ([docx](#), [pdf](#)).**

Pareiškėjas Licencijavimo dokumentus turi parengti vadovaudamasis radiacinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais ir VATESI parengtomis [rekomendacijomis](#).

Atkreipiame dėmesį, kad pareiškėjas, prieš kreipdamasis į VATESI su paraiška išduoti licenciją ar prašymu išduoti laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą, turi sudaryti darbuotojų, kurie vykdys branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, **sąrašą** ir šiuos darbuotojus **apmokyti** radiacinės saugos Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019 „Branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti radiacinės saugos,

atestavimo tvarkos aprašas“, patvirtintų VATESI viršininko 2016 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 22.3-73 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2016 „Branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Taip pat pareiškėjas turi **organizuoti** šių darbuotojų sveikatos patikrinimą, vadovaudamasis Radiacinės saugos įstatymo 19 straipsnio nuostatomis, ir įsakymu **paskirti** asmenį, atsakingą už radiacinę saugą. Pareiškėjas VATESI turi pateikti aukščiau nurodyto įsakymo dėl asmens, atsakingo už radiacinę saugą, paskyrimo kopiją, dokumentus, įrodančius, kad asmuo, atsakingas už radiacinę saugą, turi tinkamą radiacinės saugos kvalifikaciją bei šio asmens pareigybės, susijusios su radiacinės saugos reikalavimų vykdymo organizavimu, aprašą, kuris turi būti parengtas, vadovaujantis Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.8-2018 „Asmens, atsakingo už radiacinę saugą, pareigybės aprašymo ir tarnybos, atsakingos už radiacinę saugą, nuostatų rengimo tvarkos aprašas“, patvirtintų VATESI viršininko 2018 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 22.3-309 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.8-2018 „Asmens, atsakingo už radiacinę saugą, pareigybės aprašymo ir tarnybos, atsakingos už radiacinę saugą, nuostatų rengimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“, reikalavimais.

Licencijavimo dokumentų nagrinėjimas, licencijos ar laikinojo leidimo išdavimas ir veiklos registravimas

Gavusi paraišką išduoti licenciją ar prašymą išduoti laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą VATESI per 30 kalendorinių dienų nuo visų, išsamių ir tinkamai įformintų Licencijavimo dokumentų gavimo dienos priima sprendimą išduoti licenciją ar laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą, arba per šį terminą motyvuotai atsisako išduoti licenciją ar laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą ir apie tai raštu informuoja paraišką ar prašymą pateikusį asmenį.

Jeigu VATESI nustato, kad asmuo kartu su paraiška išduoti licenciją ar prašymu išduoti laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą pateikė ne visus, neišsamius ar netinkamai įformintus Licencijavimo dokumentus, VATESI ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos raštu informuoja pareiškėją, kad gauti ne visi, neišsamūs ar netinkamai įforminti Licencijavimo dokumentai, ir nustato ne trumpesnę kaip 30 kalendorinių dienų nuo asmens informavimo dienos terminą trūkumams pašalinti. Tuo atveju, kai per nustatytą terminą pareiškėjas nepašalina trūkumų, išduoti licenciją ar laikinąjį leidimą ar registruoti veiklą atsisakoma.

Už licencijos, laikinojo leidimo išdavimą ir veiklos registravimą mokama nustatyto dydžio valstybės rinkliava. Valstybės rinkliavos dydis už kiekvienos rūšies licencijos ar laikinojo leidimo išdavimą ir veiklos registravimą yra nurodytas Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašė, patvirtiname Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ ([aktuali redakcija](#)). Valstybės rinkliava mokama eurais iki VATESI teikiamų paslaugų suteikimo ir yra mokėjimo dieną galiojančio dydžio. Valstybės rinkliava turi būti sumokėta į Valstybinės mokesčių inspekcijos biudžeto pajamų surenkamąjį sąskaitą. Informaciją apie surenkamąsias sąskaitas rasite [čia](#). Valstybės rinkliavos sumokėjimui reikalingi rekvizitai yra tokie: gavėjas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, gavėjo kodas – 188659752, įmokos kodas – 5780 ir mokesčio pavadinimas – Valstybės rinkliava už veiklos registravimą / VATESI licencijos / VATESI laikinojo leidimo išdavimą.

Dėl licencijų ir laikinųjų leidimų išdavimo ir veiklos registravimo, tikslinės metodinės pagalbos „Verslo naujokams“, pradedantiems vykdyti ir pirmus metus vykdančioms branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, prašome kreiptis į VATESI Transportavimo ir radiacinės saugos skyrių:

Transportavimo ir radiacinės saugos skyrius

Vyriausioji inspektorė Asta Nekrasovaitė

Tel. +370 5 2661 578

El. p. asta.nekrasovaite@vatesi.lt

Vedėja Kristina Tumosienė

Tel. +370 5 2661 591

El. p. kristina.tumosiene@vatesi.lt